

CPAP på förlossning

Syfte

Syftet är att erbjuda nyfödda barn med lindrig andningsstörning initial vård på förlossningen istället för på neonatalavdelning för att undvika onödig separation av barn och föräldrar samt ge förutsättningar för tidig hud mot hud-kontakt direkt efter barnets födelse

Bakgrund

Andningsstörning

NAS (neonatal andningsstörning) är en lindrig, snabbt övergående andningsstörning och kan innefatta takypné, näsvingspel, grunting och indragningar.

Anknytning

För att främja anknytning mellan förälder och barn samt amning är det viktigt med tidig hud mot hud-kontakt. Det nyfödda barnet bör få kvarstanna hos mamman de första timmarna efter förlossningen och få ligga hud mot hud.

En inläggning på neonatalavdelning innebär ofta att mamman och barnet separeras då hon inte kan följa med till avdelningen direkt. Många av de fullgångna barnen som läggs in pga andningsstörning till följd av adaptationsstörning förbättras snabbt.

Barn som är aktuella för vård på förlossningen

Barn med lindrig andningsstörning samt prematura barn efter vecka 30+0 kan efter läkarbeslut kvarstanna hos föräldrarna på förlossningen. Ansvarig läkare skall följa upp barnet med ny undersökning två timmar efter behandlingsstart. Personal från neonatalavdelningen är ansvarig för barnets vård och kontaktar ansvarig läkare tidigare vid behov.

Inklusionskriterier:

- Barn födda efter vecka 30+0 (v 28+0 - 29+6 i närvaro av neonatolog).
- Syrgasbehov <30% i CPAP, eller initialt högre (tex fullgångna <40 %) och i sjunkande.
- Andningsbesvär som bedöms som en följd av adaptionsstörning.

Exklusionskriterier:

- Pågående HLR (ventilering, hjärtkompressioner) vid 10 min ålder.
- Stigande syrgasbehov eller annan försämring då inläggning på neonatalavdelning ska övervägas.

Arbetsbeskrivning

- Beslut tas av ansvarig läkare (primärjour neo/neonatolog) i samråd med neonatalsjuksköterska.
- Barnet skrivs in som samvård förlossning.
- Sjuksköterska samt barnsköterska från neonatal ansvarar för uppkoppling av apparatur och övervakning av barnet på förlossningen utifrån rutin.
- Personal från neonatal kvarstannar hos barnet på förlossningen så länge CPAP-behandling pågår.
- Tillmatning enligt rutin/riktlinjer och prover tas enligt ordination. Om möjligt tas blodprover i famn med obruten hud mot hudkontakt.

- Ny undersökning av primärjour neo/neonatolog skall göras senast inom 2 timmar. Beslut om överflytt till BB eller fortsatt vård på neonatalavdelning skall göras innan mamma flyttas till BB.
- Vid överflytt till BB ska barnet skrivas in som samvård BB med POX-övervak i 6 h.
- Om barnet är prematurfött under vecka 35+0 eller vid beslut att barnet behöver fortsatt vård på neonatalavdelning kan familjen flyttas in till neonatalavdelningen så fort mamma är färdig att följa med från förlossningen, under förutsättning att barnet kan kvarstanna på förlossningen.
- Vid utskrivning till BB ska läkarepikrisen innehålla diagnos avseende andningsstörning (jmf endast observationsdiagnos vid annan typ av samvård förlossningen)
- Vid akut behov av läkarbedömning används befintlig larmrutin:
Ring 2222 och ange Dåligt Barn Förlossning + förlossningsrum.

Checklista, vgs Bilaga 1.

Bilaga 1.

Checklista för CPAP på förlossningen

Utrustning som ska finnas tillgänglig

- Färdig CPAP med ställning för syrgastuber
- Sterilt vatten
- Prong och mask i alla storlekar
- En mössa i varje storlek
- Måttband
- Grenkopplingar (luft och syrgas)
- Dokumentation i Cha enligt rutin

Att tänka på vid användning av CPAP på förlossningen

- Det skall alltid finnas ett barnbord inne på förlossningsrummet när vi planerar att eventuellt vårda ett barn i CPAP på förlossningen (tex vid prematurfödsel).
- Se till att barnet har en v-sond innan man börjar CPAP behandlingen.
 - ↳ Sondkitt finns i lådan under barnbordet.
- Placera CPAPEN nära förlossningssängen och se till att sladdarna inte blir en fallrisk.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Barn- och ungdomssjukvård, Avdelning 34 NÄL

Innehållsansvar: Ida Tollmar, (idato3), Överläkare

Godkänd av: Magdalena Åberg, (magst), Verksamhetschef

Dokument-ID: NU10035-1983749542-398

Version: 3.0

Giltig från: 2026-04-16

Giltig till: 2028-04-16